gemeente Moerdijk

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Afhandelen verzoek prijscompensatie conform het protocol Indienen compensatievoorstellen prijsstijgingen

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s)	: wethouder C.J.A. van Dorst MBA
Datum commissiebehandeling	: 25 mei 2023
Datum raadsbehandeling	: 8 juni 2023

Bijlagen vertrouwelijk in te zien bij griffie: Berekening prijscompensatie

---

Gevraagd raadsbesluit

1. In te stemmen met het verzoek prijscompensatie voor een bedrag van € 302.250 conform het protocol 'Indienen compensatievoorstellen prijsstijgingen'
2. Hiervoor een extra dotatie aan de voorziening achterstallig onderhoud wegen te doen van € 151.125 en het vervangingsinvestering krediet wegen op te hogen met € 151.125;
3. De extra dotatie van € 151.125 aan de voorziening te dekken uit de stelpost loon- en prijsontwikkeling goederen en diensten en de jaarlijkse extra kapitaallasten, vanwege het ophogen van het krediet, van € 4.500 in 2023 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023 en de jaarlijkse kapitaallasten van € 9.000 in 2024 en verder te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting.

Samenvatting
De aanzienlijk gestegen olie- en energieprijzen hebben op de kosten van asfaltwerkzaamheden een grote impact. Het college heeft een protocol vastgesteld hoe wordt omgegaan met de onvoorzien hoge prijsstijgingen. Verzoeken tot compensatie die hoger zijn dan € 100.000 dienen voorgelegd te worden aan de gemeenteraad. Rekening houdend met een percentage van ondernemersrisico en de daarbij te hanteren eisen van redelijkheid en billijkheid wordt voorgesteld om een compensatie toe te kennen van € 302.250.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Op 26 juli 2022 heeft het college de raad met een raadsinformatiebrief (RIB) geïnformeerd over de effecten van de hoge brandstof, energie en grondstofprijzen voor onze opdrachtnemers.
In deze RIB is ook protocol toegelicht over hoe wordt omgegaan met prijscompensatievoorstellen. Er is aangegeven dat overschrijdingen van budgetten van meer dat € 100.000 eerst aan de raad worden voorgelegd via een raadsvoorstel. Dit overeenkomstig de bepaling over budgetaanpassingen in de Financiële Verordening (art. 6.3)". Eén voorstel overschrijdt de grens van € 100.000 en daarom ligt dit voorstel nu ter besluitvorming voor. Andere prijscompensatievoorstellen zijn reeds verwerkt en zullen in de jaarrekening worden verantwoord.

Belang
De gemeente wil een betrouwbare partner zijn, die in redelijkheid en billijkheid de partners compenseert wanneer overmacht aan de orde is.

gemeente Moerdijk

Centrale vraag
Wil de raad de compenseren voor de aanzienlijke prijsstijgingen voor grondstoffen en energie en daarmee een betrouwbare partner en opdrachtgever blijven?

Beoogd maatschappelijk resultaat
De hogere kosten als gevolg van prijsstijgingen zijn onvermijdbare kosten voor de gemeente om onze gemeentelijke doelen te verwezenlijken en de dienstverlening richting onze burgers, instellingen en ondernemers te waarborgen.

Kaders

- Protocol indienen compensatievoorstellen
- Inkoopbeleid
- RAW/ UAV2012
- Wegenverkeerswet
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
- Burgerlijk Wetboek

Argumenten

Asfaltwerkzaamheden worden extra hard geraakt door hoge energie en grondstoffenprijzen
Voordat nieuw asfalt wordt aangebracht wordt eerst het oude asfalt er uit gehaald en naar de asfaltcentrale getransporteerd met vrachtwagens. Om asfalt te verwerken wordt dit in de asfaltcentrale met aardas verwarmd tot 180 °C. Vervolgens wordt dit hete asfalt in vrachtwagens gestort die het asfalt ter plaatse brengen. Een spreidmachine, walsen en waterwagen staan klaar om het asfalt verder te verwerken. Allemaal voertuigen met een behoorlijk brandstofverbruik. Bovendien is asfalt zelf een aardolieproduct. Wat niet uit hergebruik komt, moet worden aangevuld met nieuwe grondstof. Op elk van deze aspecten hebben de hoge grondstof en energieprijzen een bijzonder hoge impact.

De winstmarges zijn relatief laag in de infrasector. Het college houdt daarom de lijn aan van 5% ondernemersrisico, in lijn met de RAW, UAV en de arbitragecommissie
De winstmarges in de infrasector zijn relatief laag ten opzichte van andere sectoren. De gemiddelde winstmarge in 2022 was 4,8%. Voor deze specifieke aanbesteding (Europees Laagste Prijs) was het gemiddelde inschrijfpercentage winst en risico over 15 inschrijvers zelfs onder de 1%.
Het betreffende contract is gebaseerd op RAW-contracten waarbij de UAV 2012 van toepassing is. Voor paragraaf 47 van de UAV geldt als vuistregel dat prijsstijgingen >5% als aanzienlijk wordt aangemerkt, waarbij ervan uitgegaan mag worden dat de opdrachtgever een vergoeding betaald voor het bedrag boven deze 5%. Gezien de gemiddelde winstmarge is dat een aannemelijk percentage. Zie voor een nadere informatie ook de publicatie van maart 2022 op de website van Bouwend Nederland of de publicatie op website van GWWtotaal, die verwijst naar het oordeel van de Raad van Arbitrage ten aanzien van de voornoemde 5%. Het college heeft daarom besloten om in dit specifieke geval af te wijken van de 10% ondernemersrisico die voor andere sectoren geldt en het ondernemersrisico voor dit geval vast te stellen op 5%.

De vraag om compensatie is behandeld volgens het interne protocol
Het college heeft een protocol vastgesteld voor de behandeling van de prijsvoorstellen. De vakspecialist, de inkoopadviseur en de financieel adviseur zijn betrokken bij de beoordeling en de totstandkoming van de prijscompensatie, waarbij de component energie en (petrochemische) grondstoffen uiteraard van grote invloed is.

Pro

We zijn een betrouwbare en rechtvaardige opdrachtgever die naar redelijk en billijkheid moet handelen. Indien de gemeente niet redelijk handelt kunnen aannemers via de rechtbank een beroep doen op §47 van de UAV. Deze paragraaf stelt dat opdrachtnemer en opdrachtgever met elkaar in overleg gaan en naar redelijkheid en billijkheid de compensatie vaststellen. Door geen compensatie toe te kennen is niet langer sprake van redelijkheid en billijkheid.

Contra
Het kost € 302.250.

Alternatieven
Niet uitkeren van de compensatie.

- In dat geval zal via de rechtbank een beroep gedaan worden op §47 van de UAV. Deze paragraaf stelt dat opdrachtnemer en opdrachtgever met elkaar in overleg gaan en naar redelijkheid en billijkheid de compensatie vaststellen. Door geen compensatie toe te kennen is niet langer sprake van redelijkheid en billijkheid.
- Onze aannemer is, ondanks de onzekerheden, op ons verzoek doorgegaan met hun werkzaamheden in het vertrouwen dat zij er samen met de gemeente aan uit komen. Hierdoor is er een belangrijke inhaalslag gemaakt in het uitgesteld onderhoud.
  Als de compensatie niet wordt toegekend wordt dit vertrouwen in de overheid teniet gedaan, en zal bij een volgende onzekere periode mogelijk een afwachtende houding aangenomen worden. De huidige samenwerking met deze aannemer kan verstoord raken.

Participatie/Maatschappelijk draagvlak
Deze is niet onderzocht, maar wij hebben de indruk dat de samenleving een redelijke en billijke compensatie accepteert.

Financiële consequenties
De totale compensatie van het verzoek, na aftrek van het ondernemersrisico, bedraagt € 302.250. De werkzaamheden betreffende het verzoek hebben zowel betrekking op werkzaamheden vanuit de voorziening achterstand wegen als op het jaarlijkse krediet voor de vervangingsinvesteringen aan wegen. De verhouding van deze uitgaven is nagenoeg gelijk aan elkaar. Vanuit praktisch oogpunt wordt daarom voorgesteld om 50% van de compensatie, zijnde € 151.125 ten laste van de voorziening te brengen en 50% van het krediet vervangingsinvestering wegen.

Omdat tot op heden geen rekening is gehouden met deze kosten betekent dit dat er een extra dotatie in de voorziening achterstallig onderhoud nodig is van € 151.125 en dat het krediet moet worden opgehoogd met € 151.125.

Dekking
In de begroting is een structurele stelpost opgenomen voor inflatiecorrectie (stelpost loon- en prijsontwikkeling goederen en diensten). Omdat de compensatie veroorzaakt wordt door prijsontwikkelingen wordt voorgesteld om de extra dotatie aan de voorziening van € 151.125 te dekken uit deze stelpost.

Omdat het een incidentele uitgave is komt deze enkel ten laste van het in 2023 gereserveerde bedrag. Voor 2024 en verder blijven de bedragen ongewijzigd in de stelpost. Hiermee resteren de volgende bedragen in deze stelpost:

Jaar	2023	2024	2025	2026
Restant	€ 104.875	€ 270.500	€ 279.500	€ 284.000

Het bedrag van € 151.125 wat ten laste komt van het krediet kan niet ten laste van deze stelpost worden gebracht maar moet worden geactiveerd waardoor hier kapitaallasten uit voort komen. Deze kapitaallasten bedragen voor 2023 € 4.500 en voor 2024 en verder € 9.000 per jaar.

De kapitaallasten voor 2023 komen ten laste van het begrotingsresultaat 2023 en de kapitaallasten van 2024 en verder dienen verwerkt te worden in een sluitende (meerjaren)begroting 2024 en verder.

Communicatie
De betrokken opdrachtnemer wordt zo spoedig mogelijk na besluitvorming geïnformeerd.

Realisatie: risico's, planning, evaluatie, duurzaamheid en inkoop
Zodra ingestemd is met de prijscompensatie zal deze aan de aannemer toegekend worden.

Het afwijken van de vastgestelde lijn van een ondernemersrisico van 10% naar 5% kan precedentwerking hebben voor andere partijen die een beroep op de prijscompensatie hebben gedaan. Dit kan tot gevolg hebben dat deze partijen om meer gaan vragen. Dit kan echter ondervangen worden met de onderbouwing, zoals in dit voorstel gegeven dat de marges in de infrasector kleiner zijn dan in ander sectoren. Een eventueel beroep op precedentwerking zal geen of nauwelijks kans van slagen hebben, zeker nu de marge van 5% voor de gehele infrasector is toegepast.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 11 april 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
ir. J.C. Slagboom	A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 8 juni 2023

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 april 2023;

overwegende dat:
-

gelet op:
-

BESLUIT

1. In te stemmen met het verzoek prijscompensatie voor een bedrag van € 302.250 conform het protocol 'Indienen compensatievoorstellen prijsstijgingen'
2. Hiervoor een extra dotatie aan de voorziening achterstallig onderhoud wegen te doen van € 151.125 en het vervangingsinvestering krediet wegen op te hogen met € 151.125;
3. De extra dotatie van € 151.125 aan de voorziening te dekken uit de stelpost loon- en prijsontwikkeling goederen en diensten en de jaarlijkse extra kapitaallasten, vanwege het ophogen van het krediet, van € 4.500 in 2023 ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2023 en de jaarlijkse kapitaallasten van € 9.000 in 2024 en verder te verwerken in een sluitende (meerjaren)begroting.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 8 juni 2023,

de griffier,	de voorzitter,
H.M. Vonk-Schenkel	A.J. Moerkerke